

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 936

van **STIJN DE ROO**

datum: 30 juni 2023

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Vlaamse hub voor PFAS en andere zorgwekkende stoffen - Stand van zaken

In de plenaire zitting van 21 december 2022 stelde ik een actuele vraag (nr. 208) over het actieplan van de PFAS-opdrachthouder, die op 16 december 2022 zijn eindrapport had voorgesteld. De circulaire systeembenadering vormde de rode draad doorheen dat rapport. Het start bij de productie van PFAS-houdende verbindingen. Andere gaan die verbindingen gebruiken en uiteindelijk is het een noodzaak dat we ervoor opletten dat die verbindingen niet in onze omgeving terechtkomen. De aanpak bij de bron, bij de productie van die PFAS-verbindingen is dus een cruciale stap.

Een van de problemen die naar boven kwamen tijdens de onderzoekscommissie, is het niet goed samenwerken van administraties.

De minister stelde in haar repliek dat de samenwerking tussen de verschillende administraties inderdaad een van de pijnpunten was in de aanbevelingen van de onderzoekscommissie.

Daarom werd beslist dat er een Vlaamse hub zou komen voor PFAS, maar ook voor andere zeer zorgwekkende stoffen. De hub zou een samenwerkingsverband zijn van de departementen Omgeving, Milieu, Gezondheid, ...Alle experts in zorgwekkende stoffen zouden daarin opgenomen worden.

De minister trad mijn suggestie bij om ook de lokale besturen mee op te nemen in de hub en ze zou bekijken om daarbij ook een rol te geven aan de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG) of een vertegenwoordiger daarvan.

Ik stel deze vraag in opvolging van bovenvermelde repliek van de minister.

1. Wat is ondertussen de stand van zaken van die hub? Sinds wanneer is de hub actief? Wat is precies de functie van de hub? Hoe wordt informatie binnen de hub uitgewisseld?
2. Welke entiteiten van de Vlaamse overheid maken deel uit van de hub? Welke andere overheden maken deel uit van de hub? Hoe werden de overheden opgeroepen om toe te treden tot de hub?
3. Is de VVSG of een vertegenwoordiger ervan opgenomen in de hub?

ANTWOORD

op vraag nr. 936 van 30 juni 2023

van **STIJN DE ROO**

1. Voortbouwend op de versterkte samenwerking rond PFAS onder leiding van de PFAS-opdrachthouder werd vanaf januari 2023 een Hub Zeer Zorgwekkende Stoffen (Hub ZZS) opgericht. Dit is een formele netwerkstructuur tussen verschillende entiteiten van de Vlaamse overheid, gecentraliseerd rond de beleidsdomeinen bevoegd voor omgeving en gezondheid, die een geïntegreerde benadering van een Vlaams beleid rond PFAS en andere zeer zorgwekkende stoffen (ZZS) moet uitstippelen. Onderzoeksprojecten worden geïnitieerd vanuit verschillende entiteiten; de Hub ZZS volgt de voortgang op en deelt kennis tussen diverse beleids- en expertisedomeinen. Vanuit de hub wordt het PFAS-actieplan verder opgevolgd en geactualiseerd en wordt de voortgangsrapportering voor de aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie PFOS-PFAS opgenomen. Beide documenten werden op de Vlaamse Regering van 14 juli geagendeerd. De Hub ZZS zal naast haar taakstelling tot het uitwerken van het beleidsplan ZZS, tevens de uitvoering ervan opvolgen en evalueren. Daarnaast zal er afstemming, coördinatie, opvolging en rapportering van reeds lopende initiatieven en concrete dossiers m.b.t. PFAS en andere ZZS gebeuren. Vanuit de hub wordt tevens samengewerkt rond opbouw van data- en kennisbeheer rond ZZS, met o.a. de verdere ontwikkeling van de PFAS-verkenner en van de kruispuntbank Omgeving. Daarnaast wordt ook samengewerkt rond communicatie en stakeholderbeheer en rond internationale kennisontwikkeling i.v.m. ZZS.
2. Centraal in de Hub ZZS staat een kernteam ZZS met vertegenwoordigers van het Departement Omgeving, de OVAM, de VMM en het Departement Zorg, onder leiding van een coördinator ZZS bij Departement Omgeving. De verschillende expertisedomeinen m.b.t. ZZS zijn daarin opgenomen. Vanuit deze structuur wordt transversaal samengewerkt rond het PFAS-actieplan, de aanpak van de aanbevelingen van de Onderzoekscommissie en het bredere beleid rond ZZS. Het kernteam ZZS komt standaard eenmaal per maand samen tenzij omstandigheden een hogere frequentie vereisen. Vanuit het kernteam ZZS wordt tevens de maandelijkse inhoudelijke expertengroep 'Hub ZZS' voorbereid. Dit is een breed netwerk van actoren uit de Vlaamse en de federale overheid alsook de onderzoekswereld die samenwerken en kennis delen, vergelijkbaar met de werking van de inhoudelijke expertengroep van de opdrachthouder. Het betreft bijvoorbeeld kennisdeling vanuit Vlaamse onderzoeksprojecten en beleidstrajecten i.v.m. ZZS, van andere beleidsniveaus (lokaal, Vlaams, federaal), van gerelateerde lopende of nieuwe initiatieven, of het agenderen van specifieke knelpunten en noden inzake ZZS. Vanuit de Vlaamse overheid nemen vertegenwoordigers van het Departement Omgeving, de VMM, de OVAM, het Departement Zorg, het Departement Landbouw en Visserij, het Departement Mobiliteit en Openbare Werken, het Departement Economie, Wetenschap en Innovatie deel. Daarnaast nemen vertegenwoordigers van de federale overheid met expertise in voedselveiligheid (zowel vanuit de federale overheidsdiensten als het FAVV), productbeleid, economie en werkgelegenheid deel. Vanuit de onderzoekswereld worden VITO, ILVO, Sciensano, INBO, Provinciaal instituut voor hygiëne van Antwerpen en Universiteit Antwerpen uitgenodigd.

Ook andere entiteiten zoals de Grondbank en de Vlaamse Vereniging voor Steden en Gemeenten (VVSG) nemen deel.

Daarnaast wordt binnen de hub samengewerkt in tijdelijke werkgroepen rond concrete dossiers zoals de opvolging van de aanpak van 3M en van andere milieugezondheidskundige aandachtsgebieden en rond de verschillende acties in uitvoering van het PFAS-actieplan, de conceptnota 'visie ZZS' of in opvolging van de aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie.

3. De VVSG maakt deel uit van de inhoudelijke expertengroep 'Hub ZZS'.